

vrlo, ko bi se kako društvo osnovalio? Sposobnih mož bi ondi bilo dovolj. Treba je le, da kak pogumen mož reč v roke vzame!

**Sv. Peter blizu Maribora.** V tork 19. t. m. so bila tukaj cerkvena mrtvaška opravila za Pija IX. V prelepej hiši božji je bil postavljen velikanski mrtvaški oder, na katerem je gorelo 85 sveč v spomin pet in osemdeset let sv. Očeta, 86. pa je bila ugasnjena in pretirna v znamenje, da je sveča, ki je tako dolgo svetila v kat. Cerkvi, ugasnola. Na sprednjem delu odra je bilo znamenje našega Odršenika — sv. križ, križema pa položena škofovska palica in papeževa, ovita s črnim pajčelanom. Na spodnjem delu je bil oder okinčan z znamenjem papeževe oblasti in časti: z tremi kronami ozalšano tiaro, z ključmi sv. Petra, ter s podobo rajnega Pija IX. Vrh tumbe je bila truga s črnim žametom prevlečena, na kateri je bilo zlato mešno oblačilo, podoba brezmadežne Matere, slika sv. Petra, kelih in mešne knjige. Na podslombi zarkofaga so sedeli 4 evangelisti z letnimi številkami rojstnega leta 1792, mešnikovega posvečevanja 1819; leto 1827., ko so sv. Oče škof izvoljeni bili in 1846, ko so papež postali. Na stranskih stopnicah so viseči angelji kazali leto 1869 t. j. petdesetletnico mešnikovega posvečenja, — 1877 pa škofovskega jubileja, ter den smrti 7. febr. 1878. Nasproti mrtvaškemu odru je bilo okno prekrito z veliko transparento (presvetno) podobo sv. Očeta. Cerkva je bila od zgođej napolnjena z vernimi. V pridgi so domači pastir življenje rajnega v posamesnih prigodkih vernim pred oči postavili, njih blagonosno vladanje Cerkve, pa tudi njih trpljenja in vesele trenutke omenili. Asistirano sv. mešo so služili preč. g. kanonik Ignac Orožen, pri kateri je pel ubran zbor žalostinko po sv. Očetu nalašč zato priložnost zloženo, ki je tiskana med verne bila razdeljena.\*) Z visokega zvonika ste dve črni banderi naznanjale veliko zgubo sv. Očeta. Blizu 500 vernih kristijanov je darovalo sv. obhajilo za poglavarja sv. Cerkve, zmed njih vsa šolska mladina, kar je gotovo genljivo cerkveno opravilo najbolj povzdigovalo in posvetilo.

**Iz Koroškega.** (Razne novosti.) Pomanjkanje duhovnikov postaja čedalje bolj občutljivo; novih dobivljamo vedno manje, med starimi pa smrt nemilo kosi. V enem letu nam je umrlo 21 gospodov in nedavno smo prošta Inckota v Podkernosu pokopali. Ranjki je bil blaga duša in od vseh spoštovan in ljubljen, ki so ga poznali. Postal je 71 let star in zadnji čas odlikovan kot častni korar knezoškofijskega krškega kapitela. — Zastran volitev ni veliko slišati, ker se agitacija še vsa bolj tajno vrši. Slovenci računimo na zmago vsaj 2 naših kandidatov, znanega, neumorna delavnega narodnjaka č. g. Andreja Einspielerja in g. Moraka, okrajnega sodnika v Doberlivasi. Vendar

če ne bodo volilni možje trdneje stali, kakor pri zadnji volitvi za državni zbor, bo težko zmagati. Naši domoljubi bodo pa gotovo storili, kolikor jim bo mogoče, vsaj toliko hočemo in moramo doseči, da bo svet zopet zvedel, da še nekoliko tisoč Slovencev na Koroškem živi in da jih še niso nemčurji vseh v svojo mavho poskrili. — Blizu Kotič se je nedavno zgodila velika nesreča. V noči je nekdo nalašč in zlobno užgal Mürtljevo kajžo in je z njo vred zgorelo troje ljudi, 2 priletna možka in 9leten dečko.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Najvažnija reč so sedaj za nas nove volitve za deželni zbor štajerski in koroški; vršijo se volitve volilnih mož. Upamo, da bodo naši prijatelji povsod storili svojo dolžnost in skrbeli za izvolitev poštenih in zanesljivih mož. Za ljutomerski, gornje-radgonski in ormuški okraj so v Ljutomeru 19. febr. t. l. zbrani številni domoljubi za kandidata postavili izvrstnega, vseskozi zaupanja vrednega posestnika in načelnika okrajnega zastopa ljutomerskega, g. Kukoveca. Bil je že enkrat poslanec in ni dvomiti, da bo blizu enoglasno izvoljen. — Volitve na Koroškem bodo 22. 27. marca in 2. aprila. Želeti je, da se Slovenci in konservativni Nemci enkrat zdramijo in krepko stopijo v volilno borbo. — Tudi v gornji in spodnji Avstriji in v Solnograškem so volitve razpisane. V državnem zboru so z veliko večino liberalni nemški poslanci sklenili sprejeti novo colninsko postavo in kavo ljudem podražati: vrglo se bo namreč 20 fl. colnine na 100 kilo kave; sploh ministerstvo je sijajno zmagalo in sedaj ni dvomiti, da se bo tudi nagodba z Ogersko sprejela, kakoršno so naši in magjarski ministri med seboj dogovorili. Iz razprave smo pa začudeni poizvedeli, kako so Angleži in Nemci po 400.000 fl. našim nemškim liberalnim in magjarskim listom porazdelili, da so za angleške in nemške koristi gledé colnine pisali zoper Avstrijo. To je grdo pa tudi žalostno znamenje in dokaz, da imamo med seboj že mnogo izdajalcev. — Na Ogerskem je razkačen oficir svojega lastnega obrista grofa Szapary-ja ustrelil; morivca bodo obesili. — Lepo in veličastno so ne samo po drugod, ampak tudi pri nas zadušnice obhajali in javno žalovanje za Pijem IX. verni katoličani kazali, predsednika ogerske zbornice in velikašev sta celo v slovesnih in javnih govorih povdarjala velikost zgube, ki je kat. Cerkvo zadela z tem, da so Pij IX. umrli. Povsod so priznavali več ali manje obširno čednosti Pija Velikega, le v dunajski zbornici poslancev in gospodov ni nihčar besedice črhnil. No, pa od bivšega graškega doktorja in župana Rechbauerja tudi nihčar ni kaj takega pričakoval. Taki gospodje se preveč bojijo zamere pri judovskih in freimavrijskih listih. — Zadnji čas so zlasti magjarski listi za-

\*) Lepa pesem se dobi lično tiskana v tiskarni g. Pajk-a v Mariboru, 1 kr. velja iztis, 100 iztisov 1 fl. Ured.

gnali grozen krič zoper Ruse; zahtevali so krvavo vojsko zoper slavne osvoboditelje turških kristijanov. Ali so res namerjavali Avstrijo zaplesti v boj, to ni prav jasno; vsekako pa je grof Andrassy začel nekaj bolj gibati se. Nekateri vladini listi so govorili, da je razpor z Rusi gotov, da se delajo priprave za 600.000 mož, ki bi se imeli v 2—3 tednih pozvati pod puško. Na to so poslanci ministre poprašali in ti so v torek odgovorili, da se v pogodbah miru med Rusi in Turki res nahajajo reči, ki bi koristim Avstrije bile nasproti. Da se to poravnava, se bo sklical shod vseh evropskih velevladskih ministrov v Baden na Nemškem. To so precej resnobne novice. Kajti napovedanemu shodu bo Bismark, prijatelj Rusov, predsednik in kaj hoče Avstrija storiti, če Rusi avstrijskim koristim ne vstrežejo? Potem takem bi bila vojska vendarle neizogibna. Bog nas varuj! Napovedani shod ministrov, tudi kongres imenovan, se bo vršil meseca marca, če bo še sploh kaj iz njega!

**Vnanje države.** Sedaj zopet celi svet lahko sprevidi, da je najvišja cerkvena oblast ali papežstvo od Boga osnovana in vzdrževana naprava. Mnogo kraljev in cesarjev je to stoletje umrlo pa niso mogli sinom izročiti vladarstva; mogočna Napoleon obadva sta v prognanstvu umrla. Papež Pij IX. pa so oropani in prav kot jetnik umrli, počesčeni, milovani, kakor še noben cesar na celem svetu; a njihova oblast prehaja nepričakovano redno in mirno na njihovega naslednika, ki bo v kratkem izvoljen. Nihče se ne upa volitve motiti. Noben človek še ne vé, kdo bo papež, a to vsi vedó, da kmalu dobijo novega naslednika sv. Petru, galilejskemu ribiču; v pondeljek 18. febr. ob 6. uri zvečer se je 61 kardinalov zaprló v celice v vatikanskej palači, iz katerih ne izstopijo, dokler ne izberó izmed sebe po oddanih listih novega papeža. Prihodnji „Slov. Gosp.“ bo bržčas že mogel naznaniti novega sv. Očeta. Staro prerokovanje škofa Malahija prerokuje, da bodo novi papež: lumen de cvelo t. j. luč iz nebes, kakor so Pij IX. bili: crux de cruce t. j. križ od križa. — Italijani mislijo vendarle na boj, ker v južnem delu pri Brindisi zbirajo 60.000 mož, blizu naše meje pa 140.000 mož; njihova armada je vsa prenarejena in dobro orožane z najnovejšimi puškami in preskrbljena z 1200 kanonov in 18.000 konjenikov. — Francozi se bolj mirno držijo, vendar tudi močne vojne priprave delajo. Španjolci so dobili novo kraljico in so skušali razpor v kraljevski svoji rodbini poravnati; kralj je namreč snubil svojo sestranó. — Nemški Bismark je pa iz nova svetu povedal, da se trdno drži starega prijatelja Rusa in je tudi rekel, da ga malo briga, kako se bodo na Turškem reči razmotale; to je pa naše turkoljube strašno potro, ker vidijo, da so zastoj pričakovali od Nemcev pomoči v vojski zoper Ruse. Prestrašeni sedaj vidijo, kam jih je njihova politika zabredla. Minister Andrassy bo šel v Baden na „kongress“,

kder bo Bismark predsedoval in dal vse potrditi, kar so Rusi zastran Turčije storiti sklenoli. Avstrija bo tam popolnem osamljena ali pa samo nezanesljive Angleže imela za zaveznike. Nemški poslanec Bebel je Bismarku javno očital, „da dela ta na uničenje Avstrije in da po Turčiji pride Avstrija na vrsto“. Bismark mu je z smešnicami zabavljajal ter hvalil Andrassy-ja. Angleži so 15. febr. z 8 oklopnici prodrli skozi Dardanele pred Carigrad. Sultan jim tega ni dovolil pa tudi streljati ni dal v nje. Ko so Rusi to zvedeli, so se začeli tudi bližati Carigradu in to je bilo krivo, da se je raznesla vest, kakor da bi Rusi bili že mahnil v sultanovo glavno mesto. Vendar to še se ni zgodilo, ker so Angleži zopet odstopili in svojo brodovje pomaknoli nazaj od Carigrada v Gemlik na azijski strani Marmorskega morja. Sultan sam si je pa največji siromak, ker ne vé, kaj bi storil, ali bi še ostal v Carigradu, ali se pa izselil v Azijo. Vse je odvisno, kako se bo Badenski kongres obnesel in od tega ali se bodo Rusi z Angleži porazumili ali zgrabili.

**Vojska.** Pogajanja za mir se vršijo v Adrijanopelnu med generalom Ignatijevim in Server-pašo. Rusi tirjajo, da morajo vsi mohamedani zapustiti bolgarsko zemljo. Med tem se pa Rusi Angležem vstrit bližajo Carigradu, prvi na kopnem, drugi na morju. Ruski general Skobeljev stoji z 48.000 Rusov le 2 uri hoda pred Carigradom in general Strukov je vsak trenutek pripravljen zasesti Galipol. Poroča se, da so Rusi že zadi za Carigradom ter da hočejo tam zasesti turške šance, ki varujejo Bosporsko morsko ožino. Tako bi Angležem zaprl pot v Črno morje. V poprej turške trdnjave dovažajo Rusi živeža za 6 mesecev; v Rumunijo prihaja vedno več ruske vojske, v par tednih bo ondi od naše Bukovine do Ploješta v utrjenih taborjih nastavljenih 130.000 mož; 1800 mornarjev je došlo v Odeso, da sprejmejo polovico turških oklopnice, katere morajo Turki Rusom predati, kar bi Angleži sila radi zabranili. V Bolgariji je sedaj novačenje in Rusi hočejo 160.000 bolgarskih ljudi orožati in v orožju izvežbati, da bo prihodnji bolgarski knez ali kralj imel lastno vojsko že priredjeno. Več Poljakov in Magjarov, ki so služili v turški vojni, bilo je vlovljenih in od Rusov takoj obešenih. Gerški vstaši krepko napredujejo v Tesaliji in Epiru, ker so silno razdraženi zaradi groznega divjanja Turkov; te zverine so namreč z pomočjo Črkesov napale 2 kristijanski vesi v Tesaliji, ljudi posekali, vasi do čista izropali in užgali. V Epiru je bil boj pri Radovici in Karaci, v Tesaliji pa pri Makinici, 1500 vstašev je stalo 6000 Turkom nasproti; 600 Turčinov jo palo, boj traja naprej! — Sulejman-paša je sicer došel v Tesalijo z 8000 Turki, ali bil je od sultana pozvan pred vojno sodnijo, da se opraviči glede svojega slabega vojskovanja. Greški vstaši so tudi neko turško oklopnico močno poškodili z torpedi.